EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 4.11.2025
COM(2025) 684 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

Euroopan maatalouden tukirahaston menoista

Varojärjestelmä 1-6/2025

1. MAATALOUSTUKIRAHASTON VUODEN 2025 TALOUSARVIOMENETTELY

Euroopan parlamentti hyväksyi 27. marraskuuta 2024 Euroopan unionin yleisen talousarvion vuodeksi 2025. Euroopan maatalouden tukirahaston (maataloustukirahasto) talousarvio on 39 975,9 miljoonaa euroa maksusitoumusmäärärahoina ja 40 030,7 miljoonaa euroa maksumäärärahoina. Näiden määrärahatyyppien erisuuruiset määrät johtuvat jaksotettujen määrärahojen käytöstä tiettyihin komission suoraan toteuttamiin toimenpiteisiin. Näitä ovat lähinnä maataloustuotteiden menekinedistäminen, toimintastrategia, koordinointi ja tarkastukset.

2. MAATALOUSTUKIRAHASTON KÄYTTÖTARKOITUKSEENSA SIDOTUT TULOT

Asetuksen (EU) 2021/2116 45 artiklan säännösten mukaan tulot, jotka saadaan tilien tarkastamista ja hyväksymistä sekä tuloksellisuuden tarkastamista ja hyväksymistä koskevien päätösten mukaisesti tehdyistä rahoitusoikaisuista ja todetuista sääntöjenvastaisuuksista, ovat maataloustukirahaston menojen rahoittamiseksi tarkoitettuja käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja.

Asetuksen 45 artiklan 2 kohdan mukaan käyttötarkoitukseensa sidotut tulot voidaan käyttää uudelleen minkä tahansa maataloustukirahaston menojen rahoitustarpeiden kattamiseksi. Jos kerätyt käyttötarkoitukseensa sidotut tulot jäävät varainhoitovuonna käyttämättä, kyseiset tulot siirretään automaattisesti seuraavalle varainhoitovuodelle.[1]

Maataloustukirahaston vuoden 2025 talousarvio sisältää

- komission arviot markkinatoimenpiteiden (mukaan lukien maatalousalan varaus), yhteistyössä hallinnoitavien suorien tukien ja muiden suoraan hallinnoitavien menojen rahoitustarpeista;
- arviot käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista, jotka kerätään varainhoitovuoden aikana;
- sekä edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt käyttämättä jääneet käyttötarkoitukseensa sidotut tulot.

Komissio otti maataloustukirahaston vuoden 2025 talousarviomäärärahoja koskevassa ehdotuksessaan huomioon käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen odotetun kokonaismäärän. Komissio pyysi vuoden 2025 talousarvioon määrärahoja, jotka laskettiin vähentämällä arvioidut käyttötarkoitukseensa sidotut tulot arvioiduista tarpeista. Budjettivallan käyttäjä hyväksyi maataloustukirahaston vuoden 2025 talousarvion ja otti huomioon käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen ennakoidun määrän.

[1] Unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä 23 päivänä syyskuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 12 artiklan 4 kohdan b alakohdassa säädetään, että määrärahat, jotka vastaavat sisäisiä käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja, voidaan siirtää yksinomaan seuraavalle varainhoitovuodelle. Sen vuoksi kyseiset käyttötarkoitukseensa sidotut tulot käytetään moitteettoman varainhoidon varmistamiseksi yleensä ensin, ennen asianomaisen budjettikohdan hyväksyttyjä määrärahoja.

Vuoden 2025 talousarviota laadittaessa komissio arvioi käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen määrän olevan 949,4 miljoonaa euroa, joista 554,4 miljoonaa euroa siirrettäisiin vuoden 2024 talousarviosta. Komissio otti huomioon tämän siirretyn määrän ja arvioi vuonna 2025 kerättävät tulot pyytäessään määrärahoja kestävyysperusteiseen perustulotukeen (alamomentti 08 02 04 01). Tämän järjestelmän hyväksyttyjen määrärahojen ja arvioitujen käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen summa on 18 959 miljoonaa euroa.

Varainhoitovuodelta 2024 loppujen lopuksi siirretty käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen määrä oli hieman suurempi eli 555,8 miljoonaa euroa.

3. TAULUKKO MAATALOUSTUKIRAHASTON MÄÄRÄRAHOJEN ALUSTAVASTA KÄYTÖSTÄ 30.4.2025

Tässä kertomuksessa esitetään alustavat tiedot maataloustukirahaston vuoden 2025 talousarvion toteutumisesta 30.4.2025 mennessä. Yksityiskohtaiset tiedot löytyvät jäljempänä olevasta taulukosta.

Toteutumisen tasoa verrataan asetuksen (EU) 2021/2116 19 artiklan mukaisesti käyttöönotettuun varojärjestelmään perustuvaan menoprofiiliin.

Talousarvio 2025[1]

MAATALOUSTUKIRAHASTON MÄÄRÄRAHOJEN ALUSTAVA KÄYTTÖ

Tilanne 30.4.2025
milj. euroa

		Talousarvio-määrärahat [2]	Käyttö marraskuusta huhtikuuhun	Käyttö	Kulutusprofiili huhtikuussa		Käytön ja profiilin välinen erotus	
		milj. euroa	milj. euroa	%	%	milj. euroa	%	milj. euroa
		A	B	C=B/A	D	E=D*A	F=C-D	G=B-E
	Menot	***39 975,9***	***35 014,7***	***87,6 %***	***85,0 %***	***33 990,7***	***2,6 %***	***1 024,0***
08 01	***Maatalous- ja meripolitiikka -klusterin hallinnolliset tukimenot***	***2,7***	***2,3***	***83,9 %***	***81,1 %***	***2,2***	***2,8 %***	***0,1***
08 01 01	**Euroopan maatalouden tukirahaston tukimenot**	**2,7**	**2,3**	**83,9 %**	**81,1 %**	**2,2**	**2,8 %**	**0,1**
08 02	***Euroopan maatalouden tukirahasto (maataloustukirahasto)***	***39 973,2***	***35 012,4***	***87,6 %***	***85,0 %***	***33 988,5***	***2,6 %***	***1 023,9***
08 02 01	**Maatalousalan varaus (* s. 2)**	**280,2**	**191,8**	**68,4 %**				
08 02 02	**YMP:n strategiasuunnitelmien mukaiset interventiotyypit tietyillä aloilla**	**1 795,2**	**462,9**	**25,8 %**	**21,5 %**	**386,5**	**4,3 %**	**76,4**
08 02 02 01	Hedelmä- ja vihannesala	769,0	133,9	17,4 %	14,6 %	112,5	2,8 %	21,5
08 02 02 02	Mehiläishoitoala	58,0	3,4	5,8 %	6,5 %	3,8	-0,7 %	-0,4
08 02 02 03	Viiniala	884,0	311,8	35,3 %	27,0 %	238,5	8,3 %	73,4
08 02 02 04	Humala-ala	2,2	2,2	100,0 %	100,0 %	2,2	0,0 %	0,0
08 02 02 05	Oliiviöljyn ja syötäväksi tarkoitettujen oliivien ala	45,0	3,4	7,6 %	45,1 %	20,3	-37,4 %	-16,8
08 02 02 06	Muut alat	37,0	8,1	22,0 %	25,2 %	9,3	-3,2 %	-1,2
08 02 03	**YMP:n strategiasuunnitelmiin kuulumattomat markkinoihin liittyvät menot**	**1 065,0**	**475,7**	**44,7 %**	**42,7 %**	**455,2**	**1,9 %**	**20,5**
08 02 03 01	POSEI ja Egeanmeren pienet saaret (lukuun ottamatta suoria tukia)	226,0	156,1	69,1 %	67,8 %	153,3	1,3 %	2,9
08 02 03 02	Maataloustuotteiden menekinedistäminen – Yhteistyössä hallinnoitavat yhden jäsenvaltion ohjelmat	81,0	27,4	33,9 %	36,8 %	29,8	-2,9 %	-2,4
08 02 03 03	Maataloustuotteiden menekinedistäminen – Usean jäsenvaltion ohjelmat ja komission toteuttamat toimet suorassa hallinnoinnissa	40,0	0,7	1,6 %	0,0 %	0,0	1,6 %	0,7
08 02 03 04	Koulujakelujärjestelmät	200,0	116,6	58,3 %	53,8 %	107,7	4,5 %	8,9
08 02 03 05	Oliiviöljy	p.m.	0,0					
08 02 03 06	Hedelmät ja vihannekset	393,0	92,1	23,4 %	20,2 %	79,6	3,2 %	12,5
08 02 03 07	Viininviljely	125,0	82,8	66,3 %	67,9 %	84,9	-1,7 %	-2,1
08 02 03 08	Mehiläishoito	p.m.	0,0					
08 02 03 09	Humala	p.m.	0,0					
08 02 03 10	Julkista ja yksityistä varastointia koskevat toimenpiteet	p.m.	0,0					
08 02 04	**YMP:n strategiasuunnitelmien mukaiset suorien tukien interventiotyypit**	**36 143,6**	**33 493,1**	**92,7 %**	**90,7 %**	**32 784,7**	**2,0 %**	**708,4**
08 02 04 01	Kestävyysperusteinen perustulotuki (** s. 2)	18 009,6	17 821,8	99,0 %	97,9 %	17 640,0	1,0 %	181,8
08 02 04 02	Kestävyysperusteinen täydentävä uudelleenjakotulotuki	4 019,0	3 799,6	94,5 %	95,2 %	3 825,6	-0,6 %	-26,0
08 02 04 03	Nuorten viljelijöiden täydentävä tulotuki	700,0	602,8	86,1 %	84,5 %	591,2	1,7 %	11,6
08 02 04 04	Ilmasto- ja ympäristöjärjestelmät	8 701,0	7 423,8	85,3 %	80,1 %	6 968,8	5,2 %	455,1
08 02 04 05	Tuotantosidonnainen tulotuki	4 472,0	3 642,7	81,5 %	79,3 %	3 545,6	2,2 %	97,1
08 02 04 06	Puuvillan lajikekohtainen tuki	242,0	202,2	83,6 %	88,2 %	213,5	-4,6 %	-11,2
08 02 05	**YMP:n strategiasuunnitelmiin kuulumattomat suorat tuet**	**474,0**	**326,1**	**68,8 %**	**68,6 %**	**324,9**	**0,3 %**	**1,2**
08 02 05 01	POSEI ja Egeanmeren pienet saaret (suorat tuet)	444,0	307,4	69,2 %	68,7 %	305,0	0,5 %	2,4
08 02 05 02	Yhtenäisen pinta-alatuen järjestelmä	2,8	1,0	37,4 %	62,1 %	1,7	-24,7 %	-0,7
08 02 05 03	Uudelleenjakotuki	0,2	0,2	104,6 %	76,0 %	0,2	28,6 %	0,1
08 02 05 04	Perustukijärjestelmä	13,0	9,2	71,1 %	66,2 %	8,6	4,9 %	0,6
08 02 05 05	Tuki ilmaston ja ympäristön kannalta suotuisille maatalouskäytännöille	9,3	5,7	61,6 %	68,2 %	6,3	-6,6 %	-0,6
08 02 05 06	Tuki viljelijöille luonnonhaitta-alueilla	p.m.	0,0					
08 02 05 07	Nuorten viljelijöiden tuki	0,6	0,3	53,6 %	66,9 %	0,4	-13,3 %	-0,1
08 02 05 08	Puuvillan lajikekohtainen tuki	0,2	0,2	81,1 %	89,6 %	0,2	-8,5 %	0,0
08 02 05 09	Vapaaehtoinen tuotantosidonnainen tuki	3,6	1,8	48,6 %	64,0 %	2,3	-15,3 %	-0,6
08 02 05 10	Pienviljelijäjärjestelmä	0,3	0,3	91,8 %	70,5 %	0,2	21,4 %	0,1
08 02 06	**Toimintastrategia, koordinointi ja auditointi**	**214,7**	**62,5**	**29,1 %**	**17,2 %**	**36,9**	**11,9 %**	**25,6**
08 02 06 01	Jäsenvaltioiden hyväksi tehtävät rahoitusoikaisut tilien tarkastamista ja hyväksymistä sekä sääntöjenmukaisuustarkastusta koskevien päätösten perusteella	113,1	0,0	0,0 %	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0
08 02 06 02	Riitojenratkaisu	p.m.	3,4					
08 02 06 03	Maataloustukirahasto – operatiivinen tekninen apu	101,6	59,1	58,2 %	36,3 %	36,9	21,9 %	22,2
08 02 99	**Aikaisempien ohjelmien ja toimien loppuun saattaminen**	**0,5**	**0,3**	**62,5 %**	**52,3 %**	**0,3**	**10,2 %**	**0,1**

[1] Varainhoitovuosi = 16.10.2024–15.10.2024, mutta komission suoraan hallinnoimat menot mahdollisia 31.12.2025 asti.

[2] Koskee maksusitoumusmäärärahoja.

Talousarvio 2025[1]

MAATALOUSTUKIRAHASTON MÄÄRÄRAHOJEN ALUSTAVA KÄYTTÖ

Tilanne 30.4.2025
milj. euroa

		Talousarvio-määrärahat [2]	Käyttö marraskuusta huhtikuuhun	Käyttö	Kulutusprofiili huhtikuussa		Käytön ja profiilin välinen erotus	
		milj. euroa	milj. euroa	%	%	milj. euroa	%	milj. euroa
		A	B	C=B/A	D	E=D*A	F=C-D	G=B-E
	(*) Maatalousalan varaus, mukaan lukien varainhoitovuodelta 2024 siirretyt 366,5 miljoonaa euroa							
08 02 01	Maatalousalan varaus – mukaan lukien edelliseltä varainhoitovuodelta siirretty määrä[5]	646,7	191,8	29,7 %				
	(**) Vain tiedoksi: alkuperäisistä määrärahoista ja käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista toteutetut menot							
08 02 04 01	Kestävyysperusteinen perustulotuki – mukaan lukien käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	18 959,0	17 821,8	94,0 %	97,9 %	18 569,9	-3,9 %	-748,1
	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot (3) (4)	***949,4***	***685,7***	***72,2 %***				
6 2 0 0	Euroopan maatalouden tukirahasto – käyttötarkoitukseensa sidotut tulot, jotka ennakoidaan kerättävän varanhoitovuonna	395,0	129,9	32,9 %				
	Edelliseltä varanhoitovuodelta siirretyt käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	554,4	555,8	100,3 %				

[1] Varainhoitovuosi = 16.10.2024–15.10.2024, mutta komission suoraan hallinnoimat menot mahdollisia 31.12.2025 asti.

[2] Koskee maksusitoumusmäärärahoja.

[3] Kestävyysperusteisen perustulotuen käyttötarkoitukseensa sidotut tulot talousarviomäärärahojen tarpeen vähentämiseksi.

[4] Mukaan lukien käyttötarkoitukseensa sidotut tulot Yhdistyneen kuningaskunnan osalta, joka oli jäsenvaltio 31.1.2020 saakka.

[5] Tämä kattaa koko täytäntöönpanon, mukaan lukien uudet määrärahat ja edellisiltä vuosilta siirretyt määrärahat.

4. VUODEN 2025 MAATALOUSALAN VARAUSTA KOSKEVAT HUOMAUTUKSET

Vuoden 2025 talousarvioon sisältyy 646,7 miljoonaa euroa maatalousalan varausta varten, mukaan lukien 366,5 miljoonan euron siirtäminen vuoden 2024 talousarviosta.

Kuluvana varainhoitovuonna on tähän mennessä hyväksytty kolme toimenpidettä, joiden määrärahat ovat 113,7 miljoonaa euroa.[2]

[2] Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2025/441, annettu 6 päivänä maaliskuuta 2025, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 mukaisesti myönnettävästä kiireellisestä rahoitustuesta epäsuotuisista sääoloista ja luonnonkatastrofeista kärsineille maatalousaloille Espanjassa, Kroatiassa, Kyproksessa, Latviassa ja Unkarissa (EUVL L, 2025/441, 10.3.2025,
ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/441/oj),
Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2025/1137, annettu 10 päivänä kesäkuuta 2025, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 mukaisesti myönnettävästä kiireellisestä rahoitustuesta epäsuotuisista sääoloista ja luonnonkatastrofeista kärsineille maatalousaloille Tšekissä ja Sloveniassa (EUVL L, 2025/1137, 11.6.2025
ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/1137/oj),
Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2025/1145, annettu 10 päivänä kesäkuuta 2025, maito- ja sianliha-alojen poikkeuksellisista tukitoimenpiteistä Saksassa (EUVL L, 2025/1145, 11.6.2025,
ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/1145/oj).

Maatalousalan varauksesta huhtikuun loppuun mennessä maksetut kokonaismenot sellaisten varainhoitovuonna 2024 hyväksyttyjen toimenpiteiden osalta, joiden tukikelpoisuuspäivä on varainhoitovuonna 2025, ovat 191,8 miljoonaa euroa.

5. MAATALOUSTUKIRAHASTON VUODEN 2025 TALOUSARVION ALUSTAVAA TOTEUTUMISTA KOSKEVIA KOMMENTTEJA

Maataloustukirahaston vuoden 2025 talousarviomäärärahojen alustava toteutuminen 30. huhtikuuta 2025 päättyvällä kaudella on hiukan laskettua menoprofiilia enemmän (2,6 prosenttiyksikköä).

Toisin kuin aiempina varainhoitovuosina YMP:n strategiasuunnitelmien mukaisten alakohtaisten interventiotyyppien (08 02 02) menot poikkeavat profiilista ylöspäin.

Suurimmassa osassa YMP:n strategiasuunnitelman mukaisista suorien tukien interventiotyypeistä (08 02 04) talousarvion toteutuminen ylittää odotukset.

Käytettävissä olevien käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen (6 2 0 0) määrä on tällä hetkellä 685,7 miljoonaa euroa, ja varainhoitovuoden aikana ennakoidaan kerättävän lisää käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja.

Huhtikuun loppuun mennessä käytettävissä olleiden tietojen perusteella komission yksiköt katsovat, että hyväksytyt määrärahat sekä varainhoitovuoden loppuun mennessä käytettävissä olevat käyttötarkoitukseensa sidotut tulot riittävät kattamaan kaikki menot.